

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,87 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. — — —

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 80 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłómaczenia i ogl. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogl. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Piątek: † Antoniego
Sobota: Izajasza

CHOJNICE, sobota dnia 6. lipca 1929 r.

Słońca wschód 3.46 zachód 20.22
Księżycza wschód 1.41 zach. 19.37

Po uchwale Trybunału Stanu

Uchwała Trybunału Stanu w sprawie Czechowicza była niespodzianką dla wszystkich. Na ogół panowała opinia, iż Trybunał Stanu oddali oskarżenie Sejmu, ponieważ nie znajdzie się potrzebnej kwalifikowanej większości 2/3 głosów dla uchwały, którąby uznała b. ministra Czechowicza winnym.

Tymczasem Trybunał Stanu powziął jednostronną uchwałę, mocą której sprawę całą odesłał z powrotem do Sejmu aby ten merytorycznie jeszcze raz ocenił przekroczenia budżetowe, dokonane przez ministra skarbu w budżecie na rok 1927-28, i do czasu merytorycznego rozpatrzenia przez Sejm tych przekroczeń Trybunał Stanu odroczył wyrok.

Prasa sanacyjna twierdzi, iż ta uchwała jest potępieniem oskarżenia sejmowego i ostatecznym zakończeniem sprawy. Według opinii prasy sanacyjnej Trybunał Stanu stwierdził, iż oskarżenie Sejmu jest niesłuszne i złe. Jest to naciąganie uchwały Trybunału zgola niezgodne z rzeczywistością. O tem najlepiej zaświadczy przebieg tej sprawy na terenie Sejmu.

Sejm zażądał od ministra skarbu przedłożenia kredytów dodatkowych za rok budżetowy 1927-28. P. Bartel obiecywał kilkakrotnie, iż w przeciągu krótkiego czasu to zrobi. Kiedy obietnicy swojej premier nie dotrzymywał, wtedy wpłynął do Sejmu wniosek o pociągnięcie ministra skarbu Czechowicza do odpowiedzialności konstytucyjnej i oskarżenie go przed Trybunałem Stanu. Wniosek ten znalazł w plenum kwalifikowaną większość, a Sejm wyznaczył komisję budżetową do zbadania tej sprawy i sformułowania oskarżenia. Komisja ta jednak nie mogła rozpatrzyć merytorycznie przekroczeń poszczególnych pozycji budżetowych, ponieważ rząd odmówił przedłożenia Sejmowi koniecznych dokumentów zaznaczając, iż przedłoży je Trybunałowi Stanu.

Otóż Trybunał Stanu uznał to postępowanie rządu za nielegalne i odesłał dowody i dokumenty, znajdujące się w jego posiadaniu Sejmowi, aby ten mógł merytorycznie rozpatrzyć wszystkie pozycje budżetowe i je ocenić. Trybunał Stanu w ten sposób potępił postępowanie rządu wobec Sejmu i wskazał rządowi jego obowiązki.

Najpoważniejszą, wprost o historycznym znaczeniu jest poniższa opinia Trybunału Stanu:

„uchwalenie budżetu i kontrola wykonania tegoż stanowią wyłącznie i podstawowe prawo ciała ustawodawczego, stosowanie się zaś do budżetu i wyliczanie się z dokonanych wydatków — zasadniczy, konstytucyjny obowiązek rządu“.

Trybunał Stanu więc wbrew twierdzeniom marsz. Piłsudskiego, p. Czechowicza i innych uznał wyłączne prawo Sejmu do kontrolowania budżetu i że to prawo Sejmu jest podwaliną praworządności w państwie.

Pozatem w dalszym ciągu uchwały Trybunał Stanu stwierdził, iż Sejm jest władny dokonać w każdym czasie, nie wyczekując nawet przedstawienia rządowego (art. 7 Konstytucji) i wniosku Najwyższej Izby Kontroli Państwa oceny merytorycznej otwartych przez rząd kredytów. Jest to odrzucenie twierdzenia rządu, jakoby Sejm mógł to zrobić dopiero po przedstawieniu zamknięć rachunkowych przez rząd.

Widzimy więc z powyższego, iż uchwała Trybunału Stanu jest zwycięstwem pełnym Sejmu i praworządności. Zwycięstwo to jest tem większe iż opinia Trybunału Stanu była przyjęta jednostronnie.

Tak się przedstawia prawne znaczenie uchwały Trybunału Stanu. Uchwała ta ma i znaczenie polityczne. Uchwała ta musi bowiem doprowadzić ostatecznie do wyjaśnienia stosunku rządu do Sejmu.

Zwłoki jednego z najszlachetniejszych synów Ojczyzny spoczęły w grobie

Uroczystość pogrzebowa śp. szambelana Sikorskiego

Brusy, dnia 4. 7. 1929.

Więść o zgonie śp. szambelana Stanisława Sikorskiego, dziedzica dóbr Wielkich Chełmów, wstrząsnęła do głębi sercami nie tylko członków rodziny i bliskich Jemu stojących osób, ale i całego społeczeństwa naszego powiatu wzgl. Pomorza Zakończył bowiem życie ziemskie jeden z najszlachetniejszych synów Ojczyzny — Polski, za której sprawę poświęcał się przez dziesiątki lat w ciężkich czasach niewoli. I nie minęła go nagroda za poniesione trudy i ofiary za świętą sprawę narodu, gdyż doczekał się gwiazdy wolności Polski, o której marzył i której tak bardzo pragnął, był szczęśliwy, że już we wolnej całej sercem ukochanej ziemi polskiej, mógł złożyć głowę do wiecznego snu.

W dniach 2 i 3 bm. Brusy były świadkiem wspaniałego obrzędu złożenia do grobu zwłok drogiego zmarłego. Już w wtorek po południu zbierające się liczne tłumy świadczyły, że zanoszą się na wielką manifestację. Przy wylocie drogi do Wielkich Chełmów oczekiwano karawanu pogrzebowego, skąd przy dźwiękach psalmu „Miserere“ ks. senator Bolt, proboszcz ze Srebrnik pod Wąbrzeźnem z udziałem licznych duchowień stwa wprowadził zwłoki do kościoła parafialnego. Za trumną postępowali w żałobie członkowie rodziny, krewni, przyjaciele i parafianie. Nieszpory żałobne odprawił miejscowy ks. proboszcz Grüning z udziałem obecnego duchowieństwa.

Nazajutrz kościół zapełnił się wiernymi, którzy pospieszyli, by oddać ostatnią przysługę powszechnie znanemu i poważanemu Szambelanowi, cieszącemu się wielkim przywiązaniem szerokich kół społeczeństwa. O godzinie 10 ks. prob. Grüning rozpoczął wigilie, które odśpiewało obecne duchowieństwo. Następnie uroczyste Requiem odprawił Jego Ekscelencja Najprzewielebniejszy ks. Biskup Sufragan Dominik z Pelplina w asyście ks. kanonika Makowskiego, proboszcza

chojnickiego, jako przebyterasystensa, oraz ks. ks. wikariuszy Perszkiego z Brus i Borzyszkowskiego z Chojnic jako diakona i subdiakona. Podniosłe kazanie wygłosił ks. infułat Adamski z Poznania. Przewielebny mówca w wzruszających słowach skreślił żywot zmarłego, podkreślając jego zalety i zasługi jako prawnego i gorliwego syna Kościoła i nieposzlakowanego obywatela oraz polecając jego duszę pamięci wiernych.

Podczas nabożeństwa pienia requialne wykonał chór kościelny pod batutą organisty p. Kolodzieja.

Kondukt żałobny z kościoła na cmentarz prowadził Jego Ekscelencja Najprzewielebniejszy Ks. Biskup, gdzie po odprawieniu ostatnich ceremonij liturgicznych spuszczone zwłoki do grobowca rodzinnego. W pogrzebie brało udział 20 księży z okolicznych i dalszych parafij, wśród których poza już wymienionymi zauważono ks. prałata Dembka z Grudziądza, ks. prob. Wryczę z Wiela, ks. prob. Kitzermana z Leśna, ks. prob. Drażkowskiego z Nowejcerkwi i wielu innych.

Nad grobem przemówił w pięknych słowach starosta powiatowy p. Dr. Rzoska wimieniu p. wojewody Pomorskiego i p. Ostrowski z Czerska jako członek wydziału Powiatowego. Pozatem miejscowy chór męski odśpiewał pieśń żałobną i odmówiono ostatnie „Zdrowaś Marja“ za spokój duszy zmarłego.

Złożono do grobu wielkiego Obywatela, człowieka o idealnym i szlachetnym charakterze, a przede wszystkim dobrego katolika — chrześcijanina. Pożegnał nas na zawsze ten, który w ciężkich chwilach doświadczeń brutalnej ręki zabornej znalazł słowa otuchy dla słabych na duchu, bliskich rozpacz i wątplenia. Niech ziemia za której wolność poświęcał się za życia, będzie mu lekką i niech Bóg miłosierny w niebie nagrodzi mu znoje doczesne. Niech spoczywa w pokoju!

Trzy stronnictwa ludowe się połączą

Utworzą „Zjednoczony Klub Włościański“.

Warszawa, 4. 7. 1929.

Pertraktacje delegacji porozumiewawczej Wyzwolenia, Stronnictwa Chłopskiego i Piasta w sprawie fuzji stronnictw ludowych są już tak dalece posunięte, że omawiana jest sprawa utworzenia jednolitego klubu posłów włościańskich w Sejmie i Senacie. Klub ten pod nazwą „Zjednoczonego Klubu Włościańskiego“ liczyć będzie przeszło 80 posłów i senatorów.

Byłby to drugi po Bezpartyjnym Bloku Rządowym największy co do liczebności, klub parlamentarny.

Tygrysica na ulicach Norymbergji

Przestraszyła się samochodu ciężarowego.

Monachjum, 4. 7. 1929.

Z powodu nie uwagi służby wczoraj nad ranem uciekła z cyrku Sarasaniego w Norymberdze tygrysica. Szła sobie spokojnie ulicami miasta, nie niepokojąc nikogo z uciekających w panicznym popłochu przechodniów. Przestraszywszy się samochodu ciężarowego zwierzę wskoczyło oknem do restauracji, w której znajdowały się dwie kobiety, nie atakując ich jednak. Na widok pogromców, którzy tymczasem nadbiegli z prowi zoryczną kłatką, przestraszone zwierzę znów wyskoczyło przez okno na podwórze i stamtąd chciało przesadzić trzymetrowy płot żelazny, lecz zawisło na ostrych jego kolcach i poraniło się tak ciężko, że musiano je zastrzelić.

Gdynia bez przerwy się buduje

otrzymawszy znowu 10 i pół miliona zł. kredytu.

Gdynia, 4. 7. 1929.

W Gdyni rozpoczęto już pracę nad wykończeniem drugiego wielkiego basenu portowego, co podniesie znacznie sprawność przeładunkową portu.

Pomimo zwięzonych na ogół kredytów inwestycyjnych, praca w Gdyni wre w całej pełni, rząd bowiem przeznaczył na nią dalszych 10 i pół milj. złotych.

San Francisco w płomieniach

Pali się najbogatsza dzielnica miasta.

Londyn, 4. 7. 1929.

Drogą iskrową donoszą z San Francisco, że całe przedmieście zamieszkałe przez arystokrację finansową stoi w płomieniach. Pożar rozprzestrzenił się z błyskawiczną szybkością. Według dotychczasowych wiadomości około 10 gmachów i will spłonęło. W płomieniach zginęło przypuszczalnie około 50 osób. W akcji ratunkowej brały udział nie tylko straży ogniowej z San Francisco, ale również załogi wszystkich znajdujących się obecnie w porcie okrętów wojennych.

Zawiśli na słupach telegraficznych

Walka z bandytyzmem w Meksyku.

Meksyk, 4. 7. 1929.

Oddział wojska zatrzymał 23 osobników, którzy dokonali zbrojnego napadu na miejscowość Atotonilco, zabijając jednego z mieszkańców. Wszyscy członkowie bandy zostali straceni, ciała zaś ich powieszono na słupach telegraficznych.



Dziś rano o godzinie 7-mej zasnęła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, babcia i siostra

sp.

Marja z Gaców Cysewska

w 80-tym roku życia.

O czym donosi w imieniu stroskanej rodziny

Łucjan Miszewski

Chojnice, Lipusz, Tyłsy, Reków.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 8. b. m. o godz. 10-tej przed południem z domu żałoby.



Polecam samochody marki:
**Cadillac, LaSalle, Oakland,
Chevrolet**

1927 sprzedano więcej niż milion.

Wielkie, silne, wygodne z zaletami samochodów luksusowych, ulubione, ponieważ eleganckie. Również jako samochody ciężarowe i dostawowe, prędkie, pewne i gospod.

Buick, Oldsmobile, Pontiac

Samochody osobowe i ciężarowe
—: po korzystnych warunkach zakupu —:

Ryszard Gehrke,
Centrala samochodów — Chojnice
Telefon 108.

Trumny

Jak i wybicia do trumien wykonanie pierwszorzędne, mam stale na składzie po mularkowanych cenach

Fr. Kiedrowski

magazyn mebli i trumien

ul. Człuchowska 6.

ul. Człuchowska 6.

**Gościnny występ
Teatru Grudziądzkiego**
w sali Hotelu Centralnego,
w niedzielę, dnia 7. lipca.

Główna sztuka znakomitego autora: „Kobiety, Wina i Dancingu“ Stefana Kiedrzyńskiego

**Nie trzeba się
niczemu dziwić**

Komedjo—farsa w 3 aktach
grana z olbrzymim powodzeniem w Teatrze Polskim w Warszawie.

W roli Stelli:

p. Marja Hryniewicz — Winklerowa
artystka Teatru Narodowego w Warszawie.

Dostępne tylko dla dorosłych!

Teatr przyjeżdża z własnymi dekoracjami.

Początek o godz. 8.30 wiecz.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Dziennika Pomorskiego, a na godzinę przed przedstawieniem w kasie teatru. 1467

Mydła toaletowe

Nadzwyczaj wielki wybór. Wyroby znanych pierwszorzędnych fabryk tak krajowych jak i zagranicznych. W użyciu oszczędne i udelikatniające cerę po najniższych cenach poleca

BRACIA HUBERT

właśc. Julian Hubert

Drogerja — Perfumerja

CHOJNICE (Pom.) Gdańska 18

Rok zał. 1894

Telefon 219.

Proszę zwrócić uwagę na okno wystawne.

Szachtmistrz

do budowy szosy-zwirówki natychmiast potrzebny.

**J. Rzyso,
Łąg.**

Poszukuję

pokoju z kuchnią

albo z użytkowaniem kuchni.

Zgłosz. do eksp. Dzien. Pom.

Ucznia

poszukuję zaraz lub później.

Brunon Fellmer

mistrz piekarski. 1475

Poszukuję zaraz

dziewczyny

Mięsikowska

Gimnazjalna 4-5. 1469

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 6. lipca o godz. 16 sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego, najwięcej dającemu za gotówkę:

1 maszynę do szycia.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice. 1473

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 6. lipca o godz. 17-tej sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego najwięcej dającemu za gotówkę:

**1 kompl. aparat
radjowy.**

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice 1474

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 6. lipca o godz. 16.30 sprzedam na podwórzu sped. Nowackiego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 płaszcz damski,

1 płaszcz męski.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice 1472

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 6. lipca o godz. 12-tej sprzedam napewno, na podwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającemu za gotówkę:

5 pudeł do bryczek.

Rogowski

Kom. sąd. w Chojnicach. 1471

Do salonu

fryzur chłopięcych

Salon Weiland

Gdańska 17

Dom modnych fryzur.

Fotografje

wszelkiego rodzaju, wykazowe na poczekaniu, wyonuje

Szykowski Jan,

fotograf

Staroszkolna 9.

Prima

ser tłusty,

funt 2 zł. półtłusty i chudy ser poleca tanio. 1466

Brischke,

Ramy 8.

Los E. 42 wygra jeden

aparat do prania

Los A. 15 jedną

wyżymaczkę

posiedziciel tych num-rów może wygrane przedmioty w naszej Eksp. Dz. Pom. odebrać. Dziś i jutro ostatnie demonstrowanie tego aparatu w Hotelu Dworcowym o godz. 4 po południu. Wstęp wolny. 1476

Gospodarstwo

79 mórg pszernej i 2-tkiej gleby wydzierżawię z żywym i martwym inwentarzem. Blizsz. szczegóły u Józefa Erdm. fizyka Lešno wybud.

p. Lubnia po w. Chojnice

**Plomby, korony,
mostki i zęby sztuczne w kauczuku—
jak również wszelkie przeróbki wykonuje**

K. Rogge

Gdańska 17

**Karty
do gry**

do nabycia

w księgarni

Dzien. Pomorsk.

O. Weiland

Chojnice, tel. 188

Gdańska 3,

Kuśnierstwo Dworcowa 10.

Wykonanie każdego rodzaju czapek: Towarzystwa otrzymają rabat.

Wielki wybór krawatów i obsad futrzanych
Lato jest rajkczystniejszą porą dla zakupu futer wykonania i przeróbek. 1206

Potrzebna zaraz względnie

od 1. sierpnia młodszą

panienka

do prac biurowych.

Pisemne oferty proszę skierować do eksp. „Dz. Pom.”

pod nr. 175.

Od soboty, dnia 6. lipca b. r.

Wielka sprzedaż reklamowa

po znacznie niższych cenach.

Jedwabie, muśliny wełniane, woale, materj. białozłote, ubraniowe i na paltoty. Płaszcz damskie i męskie, konfekcja dziecienna, firany, materjały na chodniki.

Zwracamy uwagę na okna wystawne.

Wielka zniżka cen!

Juljusz Schreiber, Chojnice Rynek 17.